

Радянський ШЕДАТОР

ОРГАН ПАРТКОМУ,
РЕКТОРАТУ,
ПРОФСПІЛКОВИХ КОМІТЕТІВ
ТА КОМІТЕТУ ДКСМУ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ
ІМЕНІ В. СТЕФАНІКА

Газета заснована 30
вересня 1988 року.

14 Листопада 1989 р.

№ 35 (47)

У парткомі інституту

На черговому засіданні партійного комітету обговорювалося питання про роботу комуністів, що працюють у виборних органах комсомольської організації інституту, по підготовці і проведенню звітів і виборів. З інформацією по цьому питанню виступив секретар комітету комсомолу інституту О. Сангулія. Його виступ, як зрештою, і сам хід звітно-виборної комсомольської конференції, викликав численні запитання та гостру дискусію серед членів парткому і запрошених на засідання, яку варто вивести на газетну площу.

Ю. М. Головачанський, інструктор обкому КП України: — Яку допомогу надав партком у підготовці і проведенні комсомольської звітно-виборної конференції?

О. Сангулія: — В. І. Кононенко і М. М. Яцюра допомогли залучити до конференції викладачів, студентів. Всі, до кого ми зверталися у парткомі, допомагали.

В. І. Кононенко, ректор інституту, член парткому: — Як ви оцінюєте хід студентської конференції? І ще одне У мене побував батько студента з історичного факультету, який схвильований тим, що на історичному факультеті ведеться пряма пропаганда за масовий вихід з комсомолу. Що ви можете пояснити?

О. Сангулія: — Я знаю про один виступ студента істафаку Ігоря Чижана на філологічному факультеті з пропагандою про вихід з комсомолу. Після конференції ми взяли курс (на історичному факультеті) на перегляд причетності до членства в комсомолі.

Щодо першого запитання, то я вважаю, що розмова на конференції була гострою, часто переходила в емоції, але була вона дуже потрібною. Думаю, що треба провести спільні партійно-комсомольські збори.

А. І. Чорний, доцент кафедри історії КПРС, член парткому: — Чи є у вас відомості про те, як оцінюють роботу конференції члени КПРС, партійні бюро?

О. Сангулія: — Я до відповіді не готовий.

І. Лаврів, студентка філологічного факультету: — В порядку довідки: ніякої пропаганди за вихід з членів ВЛКСМ Чиж не проводив.

М. М. Соля, доцент кафедри ТМПКР, член парткому: — Чи узагальнював комітет комсомолу результати анкети про роль і функції спілки, яка була надрукована в газеті «Радянський педагог»?

О. Сангулія: — Відповідь на анкету зовсім нема.

М. М. Яцюра, секретар парткому інституту: — Яка участь воїнів-інтернаціона-

стів у роботі комсомольської організації і скільки з їх числа були обрані делегатами на конференцію?

О. Сангулія: — Більшість «афганців» не є активістами у нашій комсомольській організації. На конференції було не більше п'яти процентів від їх кількості.

На засіданні парткому виступило чимало бажаних, більшість з них вносили конкретні пропозиції. Ось деякі з них.

А. І. Чорний: — Ми вийшли за рамки того питання, яке поставлено на засіданні. Однак це й закономірно. Бо проблеми комсомолу в нашій країні надзвичайно болючі на сучасному етапі. Пропоную заслухати членів КПРС — студентів на партійних зборах, розширених засіданнях партійних бюро. На історичному факультеті треба розгорнути індивідуальну роботу зі студентами.

М. М. Соля: — Мова йде про оновлення ВЛКСМ. Комсомольська організація історичного факультету йде попереду інших, тому треба підтримати цікаві справи комсомольського бюро факультету і комітету комсомолу інституту.

Ф. Ф. Костишин, голова профкому: — Необхідно вдосконалювати стиль партійного керівництва комсомолом. Пропоную заслухати на партзборах питання про роботу комуністів з молоддю, організувати постійно діючий дискусійний семінар комсомольського активу.

В. І. Костів, секретар партійного бюро істафаку: — На мою думку, комсомольська організація допускає ряд серйозних помилок. Перша — вип'ячування всього негативного; друга — працюють дієво тільки три сектори; третя — комсомольські бюро не займаються педагогами, художньою самодіяльністю, дозволяють та іншими питаннями навчально-виховного процесу.

Т. Парфан, секретар комсомольського бюро істафаку: — Вважаю, що людина має право вийти з комсомолу добровільно і тільки тоді комсомол буде бойовим авангардом. Головна наша мета — політизація роботи.

Ю. М. Головачанський: — Зараз молодь виносить ідею створення студентського братства. Ваша тактика щодо цієї організації?

Т. Парфан: — Вважаю, що ця організація буде дублювати існуючі. Хоча, якщо вона буде задовільняти молодь, ми її підтримуємо.

В. П. Поліщук, секретар партійного бюро музпеду: — Думаю, що на це питання треба дивитися глибше і вирішити, хто є членом ВЛКСМ, яка роль комсомо-

льського активу. Якщо у неділю студенти носили жовто-блакитні прапори, то які ж це комсомольці. Пропоную розібратися з кожним, хто ніс ці прапори.

Б. В. Васишин, проректор по навчальній роботі: — Якщо говорити про звітно-виборну конференцію, то вважаю, що вона пройшла слабо і в першу чергу тому, що слабким був звіт секретаря. Думаю, що за політизацією ми упустили навчальну роботу.

П. С. Федорчак, проректор по науковій роботі: — Я пропоную допомогти студентам розібратися в багатьох питаннях. Для цього треба підняти активність комуністів.

Б. М. Ступарик, завідувач кафедри основ наукових управління школою, член парткому: — Комуністам, які працюють в комсомолі, треба посилити педагогізацію комсомольської роботи. Знаючи, якою ми хочемо бачити спілку, треба все для цього робити, і в першу чергу посилити самоврядування.

Отож при обговоренні першого і основного питання розмова не обмежилася тільки роллю молодих комуністів у підготовці і проведенні звітно-виборної комсомольської конференції. Вирозом проходила думка про необхідність співпраці партійної і комсомольської організації, про роль комсомолу у всій роботі педагогу, а також про роль молодих комуністів в діяльності інститутської спілки.

Партком прийняв відповідну постанову, у якій визнав за необхідне партійним бюро факультетів поліпшити індивідуальну роботу з молодими комуністами, особливо тими, які є членами виборних комсомольських органів. Вирішено у грудні ц. р. провести загальноінститутські партійні збори з порядком денним: «Про роботу комуністів зі студентською молоддю», рекомендовано партбюро факультетів провести такі збори на факультетах. На засіданні парткому обговорили питання «Про роботу партбюро філологічного та історичного факультетів з молодими комуністами». Організувати і провести у листопаді круглий стіл «Партія, комсомол, профспілки». Продовжити практику проведення зустрічей членів парткому і ректорату з молодими комуністами, комсомольським і профспілковим активом.

На засіданні партійного комітету заслухано ряд інших питань. Зокрема, вирішено з нагоди 72-ї річниці Великого Жовтня нагородити грошовими преміями з партійної каси С. В. Домбровського та В. П. Поліщука, як кращих секретарів парторганізацій.

ЛЮДИ НАШОГО ВУЗУ

За плечима ветерана Великої Вітчизняної війни Григорія Кузьмича Потоцького майже 40-літній стаж роботи у вищій школі. Після закінчення Харківського державного університету спочатку працював учителем історії в одній з Харківських шкіл. Закінчивши ВПШ при ЦК КПРС, працював на партійній роботі, потім директором Коломийського учительського інституту.

Кандидат історичних наук, відмінник народної освіти, Григорій Кузьмич протягом 20 років очолював колектив кафедри марксизму-ленінізму нашого інституту. Г. К. Потоцький і нині веде активну науково-

дослідну роботу. В його творчому доробку близько ста публікацій. Серед них і ряд монографій, зокрема, «Назустріч мрії», «Історія Івано-Франківської обласної партійної організації» та ін. За успіхи у підготовці учительських кадрів, активну участь у розвитку освіти і культури на Прикарпатті Г. К. Потоцький нагороджений орденом Жовтневої Революції.

Зараз доцент кафедри філософії і наукового соціалізму викладає курс наукового соціалізму, керує науковою роботою студентів історичного факультету.

На знімку: Г. К. ПОТОЦЬКИЙ.

Фото В. Боб'яка.

НА ЗАСІДАННІ РАДИ

Нещодавно відбулося чергове засідання вченої ради інституту. На ньому розглядался ряд важливих питань з інститутського життя. Зокрема, «Про стан і заходи по дальшому удосконаленню діяльності факультету перепідготовки і підвищення кваліфікації організаторів народної освіти у відповідності до вимог Постанови ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР від 6.02 1988 р. «Про перебудову системи підвищення кваліфікації і перепідготовки керівних працівників і спеціалістів народного господарства». Доповідач — декан факультету перепідготовки вчительських кадрів доцент І. Я. Гришай.

Другою на засіданні обговорювалася проблема студентського самоуправ-

ління в інституті. По цьому питанню виступили секретар комітету комсомолу інституту О. Сангулія і П. Хмельовський, голова студентського профкому.

«Про підсумки стажування (1985—1989 рр.) викладачів інституту у ведучих навчальних закладах і завдання кафедр по підвищенню його ефективності» доповідав присутнім проректор по навчальній частині професор П. С. Федорчак.

Також на засіданні розглядалися питання конкурсу на заміщення посад професорсько-викладацького складу й інші. менш значні, питання (про затвердження рекомендацій на депонування ряду наукових статей працівників інституту, тем дисертацій тощо).

Присвячено Жовтню

З нагоди 72-ї річниці Великої Жовтневої соціалістичної революції в актовому залі відбулися урочисті збори колективу інституту. Вступним словом їх відкрив член партійного комітету, завідувач кафедрою основ наукових управління школою Б. М. Ступарик. Він надав слово для доповіді доценту кафедри філософії і наукового соціалізму В. І. Кафарському.

Із святковим привітанням до усіх присутніх звернувся ректор інституту, доктор філологічних наук професор В. І. Кононенко. Він вручив почесний значок «Відмінник народної освіти» учительці експериментальної школи-лабораторії № 23 Т. В. Перезової, а також Почесні грамоти групі викладачів та працівників вузу за сумлінну працю, активність у громадсько-політичному житті. Великій групі товаришів згідно із святковим наказом, який зачитав голова профкому інституту Ф. Ф. Костишин, оголошено подяки, частина працівників нагороджена грошовими преміями.

Після зборів кращими силами художньої самодіяльності інституту був даний святковий концерт.

(Наш кор.)

Відзнака за працю

Напередодні 72-ї річниці Великого Жовтня ректору нашого інституту, доктору філологічних наук, професору В. І. Кононенку присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки УРСР».

Колектив вузу щиро вітає В. І. Кононенку з цією високою відзнакою, бажає йому міцного здоров'я, наснаги і нових творчих здобутків, які множитимуть скарбницю науки.

Заслужені оплески

У рамках традиційного огляду-конкурсу факультетських колективів художньої самодіяльності студентів та викладачів мали змогу нещодавно познайомитися із самодіяльними талантами фізико-математичного та історичного факультетів. Програми обох колективів були художньо насиченими, різноманітними за жанровою палітрою. У концерті фізиків були присутні і гумор, і пантоміма, і художнє читання, і сольний спів. З нетерпінням чекала публіка виходу на сцену вокально-інструментального ансамблю «Контакт». Своєю програмою, підготовленою в українському національному стилі, ансамбль дуже сподобався глядачам.

Композиційно завершеною, насиченою багатьма жанрами, а також неабияким митецьким виконанням відзначалася концертна програма історичного факультету, яку студенти підготували під девізом «Без тебе нема Батьківщини, моя Україно свята». Духом Шевченкового слова, народної української пісні, запально-гогульського танцю проіняті були виступи учасників. А на завершення — фрагмент українських вечорниць з веселими переспівами хлопців та дівчат, смачною сваркою баби Палажки та баби Параски, неодмінними героями гумористичних оповідок.

Зал недорозово аплодував щиро і висловлював своє захоплення прекрасними номерами, вдячність за чудово організований концерт, від якого кожен глядач одержав задоволення. Н. АРКАДЬЄВА.

Відродити авторитет комсомолу

Події політичного життя країни, зазначалося у звітній доповіді секретаря комітету комсомолу О. Сангулія, вплинули не тільки на ситуацію у нашому суспільстві, але й на стан справ у комсомолі: все більшого поширення набирають процеси демократизації, прокидаються від сну байдужди та інертності комсомольці, вони прагнуть повніше реалізувати свої інтереси. Політизація суспільства здійснюється на фоні кризи економіки, що підсилюється кризою в ідеології. Йде серйозна боротьба двох таборів: прихильників дальшого розвитку перебудови (демократичного) і тих, хто так чи інакше не зацікавлений в цьому (консервативного). Це стосується і комсомолу, в якому також проходить ломка стереотипів, що насаджувалися десятиліттями. Нас переконували, що комсомол — єдина масова громадсько-політична організація, яка охоплює всі інтереси молоді, несе відповідальність за все, що її оточує. З комсомольця робили ідола, який мав бути морально стійким, ідейно переконаним, політично грамотним, всебічно розвинутим... Перебудовування у комсомолі використовувалося як гарантія для вступу в партію, вуз. Саме членство у комсомолі було своєрідним засобом впливу на молодих людей, що мали власну думку: раз комсомолец — можна викликати в партком, комітет комсомолу, в разі чого — пригрозити виключенням.

Робота комсомольських органів нагадувала роботу механізмів на холостому ходу. Такий комсомол вже віджив своє. Та це не значить, що молоді не потрібна організація. Потрібна! Тому ми виступаємо за створення нового комсомолу, який дійсно висловлює інтереси молоді, існує для молоді, має своє політичне обличчя, гнучку організаційну структуру, об'єднує тих, хто хоче працювати і працює в організації. Цього ми можемо досягти конкретними справами. Сподіватися на вільний вихід з комсомолу, як вирішення всіх наших проблем, було б неправильно. Відійдуть ті, хто щось робив, щось пропонував, а ті, хто відсиджувався, і далі будуть відсиджуватися. Зараз потрібно боротися за людей ініціативних, переконувати їх і позбавляти тих, які своєю бездіяльністю порушують дисципліну розвалюють організацію.

Для відродження авторитету комсомолу потрібно відродити його організаційну самостійність у стосунках з партійними органами і з адміністрацією. Не можна сказати, що партійний комітет нашого вузу систематично втручається у наші справи, але елементи надірної опіки, перестраховки ще мають місце. Численні погодження дій, нагадування про їх наслідки забирають багато часу і нервів. Згадаймо лише кампанію по виборах у народні депутати, коли комсомольське бюро історичного факультету виступило з пропозицією не голосувати за товариша Ткачука, обгрунтувавши своє рішення. Говорили і про порушення закону, і про лінію партії, і про все інше. А проведення анкетування з приводу вільного виходу з комсомолу викликало стільки емоцій, що навіть обговорювалося на партій-

них зборах інституту. Точилися в парткомі розмови з приводу зустрічі з делегатами Установчого з'їзду НРУ.

Багато розмов ведеться і з приводу діяльності новостворених громадських об'єднань. В цьому напрямку ми за підтримку всіх здорових починань, які сприяють перебудові і оновленню суспільства, і проти тих, що ведуть до ускладнення.

Основними завданнями комітету комсомолу за звітний період були розширення самостійності факультетських комсомольських організацій, підтримка їх ініціатив тощо. Ми намагалися менше зважати на вказівки зверху і зі сторони, а робити те, що, на наш погляд, хвилює молоді. Як нам це вдалося, судити самі. Пріоритетними напрямками нашої роботи були підвищення політичної культури, вивчення громадської думки, розвиток самоврядування, організація дозвілля студентів, створення умов для економічної діяльності і фінансової незалежності комсомольської організації, вдосконалення її організаційної структури, наведення порядку у внутрішній дисципліні.

Деякі про підвищення політичної культури. Ми вбачаємо у цьому напрямку одне з головних завдань комсомольської організації інституту. Ми підтримали думку студентства про необхідність зміни існуючої системи їх політичного інформування, допомагали організувати політклуби. Хочу в цьому плані відзначити комсомольське бюро історичного факультету, яке задавало тон в роботі. Їх приклад — яскраве свідчення того, як багато значить власна ініціатива. Вони особливо потрібні тепер, коли настав час розгорнути роботу по висуненню кандидатів у місцеві Ради народних депутатів. Перший крок у цьому напрямку вже зроблено. Маю на увазі анкету в газеті «Радянський педагог» (№ 32). Ось деякі висновки з неї:

— більшість студентів вважає, що студент може брати участь у вирішенні політичних проблем;

— запропоновано перші кандидатури у народні депутати.

Проблема з проблем — інформованість студентів про життя вузу і життя спільки. Ми відмовилися від «Комсомольського прожектора», замість нього створено прес-центр. В інформованні молоді про роботу комітету комсомолу нам дуже допомагає інститутська багатотиражка. Як ви, напевно, помітили, значно зросла кількість статей про справи молоді. От тільки дописувачі, на жаль, одні й ті ж. І в цьому напрямку необхідно продовжити роботу новообраному складу комітету комсомолу. Вивчення громадської думки без цього неможливе. Велику роль тут відіграє і центр вивчення громадської думки, який був створений у квітні минулого року. За цей час проведено анкетування першокурсників, старших піонервожатих, вивчено проблеми комсомольців СШ № 23. Напередодні конференції запропоновано анкету по визначенню ролі, місця і функцій комсомольської організації студентської групи.

Є у комітету комсомолу і проблеми. Найперша — це проблема комсомольсь-

ЗА МАТЕРІАЛАМИ ЗВІТНО-ВИБОРНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ КОМСОМОЛЬСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНСТИТУТУ

Як ми уже повідомляли, 27 жовтня відбулася звітно-виборна конференція комсомольської організації нашого інституту. Із звітною доповіддю виступив секретар комітету комсомолу Олександр Сангулія. В обговоренні доповіді виступили О. Котлінський — студент IV курсу історичного факультету, О. Рошкевич — студент II курсу фізико-математичного факультету, секретар кафедри загальної історії, П. С. Федорчук — проректор по науковій роботі, професор, А. Гончаренко — студент III курсу історичного факультету, Т. Глянцев — студент II курсу історичного, заступник секретаря комсомольського бюро, О. Тарнавська — секретар комсомольського бюро факультету іноземних мов, Г. Добровольська — студентка V курсу фізико-математичного факультету, член комітету комсомолу, П. Хмельовський — голова студентського профкому, Л. Голендар — секретар комсомольської організації бібліотеки, Т. Парфан — студент III курсу істфаку, секретар комсомольського бюро, В. І. Кононенко — ректор інституту, професор.

Звітно-виборна комсомольська конференція прийняла постанову, спрямовану на вдосконалення спільнотської роботи, орієнтацію її на дієві, потрібні молоді справи. Конференція обрала делегатів на міську та обласну звітно-вибірні комсомольські конференції, а також обрала новий склад комітету комсомолу вузу.

На знімку: йде реєстрація делегатів перед конференцією.

кого активу. Багато в чому нас спонукало вказівка на погоджування усіх анкет соціологічної лабораторії. Ще одне болюче місце — розвиток самоврядування.

Своє головне завдання, продовжив доповідь, ми бачимо в тому, щоб сприяти становленню майбутнього вчителя як особистості, як людини, який не байдужі проблеми нашого суспільства. З цією метою ми пропонуємо створити у вузі справжнє студентське самоврядування, а не ректорське чи викладацьке. Чимало проблем у роботі студентської фракції у вечірній раді інституту: мало студентів знають про її діяльність, вона не склалася як колектив, ще їй досі не вивнесла жодного питання на засідання ради інституту-

ту. Причини цього і в загальному членів фракції, і у відсутності контролю та підтримки з боку студентства, у відсутності положення про студентську групу, розрізаність дій органів студентства.

Ще одна наша турбота — це створення умов для економічної діяльності студентів. Можливості для того, щоб заробити гроші, є. Худграф може взяти на себе оформительські роботи, музед — навчання гри на музичних інструментах, іноземники — інтенсивне вивчення іноземних мов, фізмат — ліквідацію комп'ютерної неграмотності, підготовку навчальних програм тощо.

Основна сфера діяльності студентства, основний об'єкт навчання. Тому

для комсомольської організації інституту одним з головних напрямків роботи вважалося і вважається сприяння підготовці висококваліфікованих спеціалістів. Але при вирішенні цього питання настав час покласти ще один стереотип, згідно якого всі, хто погано вчиться, мають бути покарані по комсомольській лінії, а комсорг факультету чи групи — нести персональну відповідальність за успішність своїх комсомольців. Головне завдання комсомольської організації — це забезпечення оптимальних умов для одержання знань. Зробити це можна через розвиток студентського самоврядування. На початку звітного періоду основну роль відводили навчально-виховній комісії комітету комсомолу (відповідальна О. Коновалова), а також новоствореній раді відмінників. На жаль, вони

надто громіздкої. І в цьому напрямку вже децю зроблено. Ми відмовилися від тих секторів, які, на наш погляд, існували формально. Зараз основними секторами комітету комсомолу є:

- сектор розвитку самоврядування,
- ідейно-виховної роботи,
- організаційний,
- вивчення громадської думки,
- економічний,
- дозвілля та відпочинку молоді,
- обліку членів ВЛКСМ і фінансів,
- роботи з комсомольською організацією СШ № 23.

В'їзді звітно-вибірної кампанії студенти пропонували також:

- сектор роботи із самодіяльними об'єднаннями молоді,
 - роботи з комсомольською організацією викладачів, співробітників і діловодів,
 - сприяння розвитку дружби та обміну студентами інших вузів.
- Серйозним недоліком в роботі нашої комсомольської організації є відсутність продуманої системи навчання комсомольського активу. Крім проведення епізодичних нарад з приводу окремих кампаній фактично нічого не робилося. А це поле діяльності заступника секретаря по оргроботі Т. Петрової. Однак було б надто просто звинувачувати її одну. Причина бездіяльності активу у його, як це не парадоксально, пасивності, байдужості, у небажання знати проблеми рядових спільнот. Отож треба повернутися обличчям до організації і тільки разом, спільними зусиллями творити у ній перебудову.

НОВООБРАНИЙ СКЛАД КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ІНСТИТУТУ

1. Сангулія Олександр — секретар комітету комсомолу.
2. Даниловський Вадим, студент III курсу істфаку — заступник секретаря комітету комсомолу.
3. Ворошилова Валентина — заступник секретаря комітету комсомолу.
4. Загребельна Вікторія, секретар-друкарка СШ № 23.
5. Жерноклєв Олег, студент IV курсу істфаку.
6. Федів Оксана, студентка III курсу факультету підготовки вчителів початкового навчання.
7. Шинкарук Олександр, студент II курсу істфаку.
8. Страшна Оксана, студентка II курсу факультету іноземних мов.
9. Рошкевич Олександр, студент II курсу фізмату.
10. Мороз Василь, студент I курсу філфаку.
11. Чуйко Віктор, студент II курсу факультету підготовки вчителів початкового навчання.
12. Кабан Іван, студент IV курсу фізмату.
13. Курильова Світлана, студентка III курсу музпеду.
14. Цапів Тарас, студент III курсу худграфу.
15. Гладка Тетяна, студентка IV курсу філфаку.
16. Рязанцева Олена, студентка I курсу факультету підготовки вчителів початкових класів.
17. Субота Еріка, студентка III курсу факультету підготовки вчителів початкового навчання.

ПОСТАНОВА

ЗВІТНО-ВИБОРНОЇ КОМСОМОЛЬСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

1. Роботу комітету комсомолу за звітний період вважати задовільною.
2. Повноваження комітету комсомолу вважати складеними.
3. Основними напрямками роботи комсомольської організації інституту вважати:
 - а) підвищення політичної культури майбутнього вчителя;
 - б) створення при комітеті комсомолу лабораторії передового педагогічного досвіду на базі СШ № 23;
 - в) поліпшення матеріального становища через організацію індивідуальної трудової діяльності студентів у вільний від навчання час, а також шляхом розвитку економічної діяльності комсомолу;
 - г) розширення роботи і

всебічна допомога самодіяльним об'єднанням студентів;

д) розширення самоврядування, в тому числі як засобу тісного згуртування студентського колективу;

е) вдосконалення організації дозвілля, в тому числі розширення зв'язків з вузами, туристичні поїздки і т. п.

4. Комітету комсомолу на основі вивчення громадської думки та критичних зауважень, висловлених в ході звітів та виборів, розробити конкретні заходи діяльності.

5. Комітету комсомолу боротися за максимальну соціальну захищеність студента. Для цього при комітеті комсомолу створити комісію по соціальній захищеності студента.

Кілька слів про роботу КІДУ «Меридіан». За три роки його існування зроблено чимало цікавих і корисних справ. Це і відродження фестивалю інтернаціональної дружби, поїздки в інші вузи, на конференції. В цьому велика заслуга президента клубу Р. Винницької та її активу. Нещодавно були проведені реорганізаційні збори КІДУ. Клуб став добровільним самодіяльним об'єднанням молоді, яке підтримує платформу партії, визнає політичне керівництво комсомолу, має свою емблему, значок і сприяє зміцненню студентської дружби.

Одним з напрямків роботи комітету комсомолу, продовжив доповідь, має бути підготовка комсомольців до вступу в партію, а також поповнення своїх рядів. Треба попрацювати і над ліквідацією недоліків у структурі комсомольської організації, на наш погляд,

Їх серця належать дітям

ВИПОВНЮЄТЬСЯ 30 РОКІВ ФАКУЛЬТЕТУ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ.

Наша країна перша у світі започаткувала підготовку класоводів з вищою освітою. У числі цих піонерів-ентузіастів був і наш інститут.

Перший набір становив 50 студентів стаціонару, то-

ліотеки.

Цікавим і повчальним був проведений на факультеті в 70-х роках, експеримент по підготовці вчителів початкових класів широкого профілю — з додатковою спеціальністю музика, образотворче мистецтво.

З першого року свого існування і протягом усіх наступних факультет незмінно тримає ухил на підготовку вчителя для малокомплектної сільської школи. У розв'язанні цього над-

яку очолив доцент В. К. Сельський.

Потреби малокомплектної сільської школи висунули необхідність звернутися до підготовки вчителів початкових класів широкого профілю. У 1984 році було здійснено набір (50 чоловік) на додаткову спеціальність — музика, організовано секцію музики з методикою її викладання, що в 1985 році стала одноіменною кафедрою, якою завідує заслужений працівник куль-

ХЛОПЦІ НА ПЕДФАЦІ

Педагогічний факультет, на жаль, в основному жіночий. Цей фактор, знаємо, якоюсь мірою, завжди свідчив про непопулярність професії. Однак, якщо порівняти кількість хлопців зараз і раніше, можна сказати — фах вчителя початкових класів набуває престижності. В чому, напевно, заслуга не тільки міністерських заходів (підвищення зарплати, певні пільги тощо), а й зусиль викладацького колективу факультету.

І все ж таки, чому поступають на факультет хлопці? Адже, крім вище сказаного, просто прийнято, що з маленькими возьмуться жінки. Щоб відповісти на це, ми не вибирали когось особливого. Задали свої пи-

ніцтві. А починати це, на мою думку, треба з початкових класів. Адже десятикласники починаються із першокласників, а не навпаки.

Чому я, хлопець, обрав цю, на думку невігласів, жіночу професію? Все з тих же міркувань — поліпшити виховний ефект, віддачу вчительської роботи. І не обов'язково мені для цього роботи якісь педагогічні відкриття. Достатньо вже хоча б своїм вибором показати: школа — це і чоловіча справа. Адже діти у жіночому педколективі отримують якоюсь мірою таке ж неповноцінне виховання, як у неповних сім'ях із матері і дитини.

Олександр Маринчик (ПД-19):

— Мною при поступанні керували дещо інші мотиви. Я вчусь у групі педагогіки і психології дошкільняти. Власне там, де й хо-

У СПІВРАЦІ ЗІ ШКОЛОЮ

У цьому році почала працювати школа-лабораторія № 23 нашого інституту. У формуванні її викладацького колективу, підборі вчителів початкових класів взяли безпосередню участь завідувачі кафедрами педагогічного факультету.

Як не як, школа експериментальна, базова для інституту. Тому відбір був особливо суворий. Завдяки цьому вдалося підібрати досвідчених і по-справжньому творчих людей. Тим можна сміливо довірити роботу зі студентами, приміром, лабораторні і практичні заняття з української мови. Зараз їх ведуть для студентів учителі О. І. Новицька та О. І. Шовкляк. Під контролем кураторів другокласники, які проходять безвідривну практику в групах продовженого дня, допомагають в організації самопідготовки учнів, проведенні виховних заходів з молодшими школярами.

Дещо ширше коло діяльності у школі для старшокласників. При написанні курсових і дипломних робіт вони відвідують у школі-лабораторії уроки в початкових класах, проводять анкетування, спостереження за роботою учнів під час уроків. Але й тут їм завжди прийдє на допомогу досвід старших наставників.

Зараз викладачі кафедр педагогічного факультету разом з учителями школи приступили до дослідження теми: «Формування загально-навчальних навичок і умінь молодших школярів у процесі навчання». В руслі цієї роботи працівники кафедри природничих та математичних дисциплін доценти В. П. Копчак та Т. О. Дем'янів проводять для учнів третіх класів факультатив з поглибленим вивченням математики.

Окрім того, викладачі цієї кафедри разом зі студентами ІV курсу готують математичний раюк «У світі цікавих чисел». Він буде своєрідним уроком-підсумком по вивченню учнями перших класів теми «Нумерація чисел в межах десятка».

Колектив нашого факультету, як і всі підрозділи вузу, веде підготовку, до літньої трудової практики учнів 6-х—8-х класів. Вони будуть проходити її на базі інститутського дендрологічного парку «Дружба». А поки що педфакультет веде серію занять для дітей молодшого шкільного віку на тему «Поняття про обернення землі навколо осі і рух її навколо Сонця». Ця тема викладається у факультетському кабінеті землезнавства і краєзнавства. Наочність і приладдя, зосереджені тут, без сумніву, сприяють засвоєнню дітьми предмету. Однак, вважаю, слід таку базу створювати безпосередньо у школі. І, гадаю, одним з кроків до цього є обладнання доцентами кафедри музики з методикою її викладання В. Ф. Орловим і М. В. Вовком кабінетів музики для початкових класів.

С. ДОМБРОВСЬКИЙ.

Завідуючий кафедрою педагогіки і методики початкового навчання.

Педагогічний: роки становлення

бто дві академічні групи, які тимчасово входили до складу історико-філологічного факультету. З січня 1961 року факультет підготовки вчителів початкових класів почав функціонувати як самостійний підрозділ вузу. Першим його деканом став викладач В. Т. Воробйов. Згодом деканат у різні роки очолювали доценти В. І. Пащенко, П. А. Корольов, Д. І. Юхнович, М. Ю. Голянич, А. І. Чорний.

Науково-методичним центром новоствореного факультету стала кафедра педагогіки і методики початкового навчання, яку очолила кандидат педагогічних наук П. Ф. Якуніна. Багато було зроблено для становлення кафедри викладачами інституту. Особливо тут варто відзначити ученицю Н. Крупської доцента З. С. Ужгину, яка майже двадцять п'ять років трудилася на факультеті, з них десять завідувала кафедрою.

Доля факультету завжди залежала від тих соціально-політичних процесів, які відбувалися в історії нашого суспільства. Період хрущовської відлиги й інтенсивних пошукових реформаций вселяв здоровий імпульс і в роботу факультету. Зростала кількість студентів та викладачів. Набір здійснюється не тільки на стаціонар, але й на заочний відділ, перший випуск якого (74 чоловіка) відбувся у 1965 році.

Впевненішою стала пошуково-експериментальна й науково-дослідна робота. Видання з липня 1969 року щомісячного педагогіко-методичного журналу МО УРСР «Початкова школа» відкрило можливості для публікації на його сторінках результатів досліджень наших викладачів. Встановились і надалі стали традиційними тісні зв'язки кафедри з школами міста і області, працівниками кабінету початкового навчання обласного ІПКВ, Коломийським педучилищем. Зокрема, пам'ятним залишився експеримент у школах Калуща й Калуського району по впровадженню нових навчальних планів, програм і підручників у початкових класах, у здійсненні якого викладачі та студенти факультету взяли якнайактивнішу участь. У цьому руслі варто згадати й ту плідну роботу, яка велась у віддаленій гірській Криворізькій початковій школі Верховинського району. До речі, нове приміщення цієї школи було збудоване силами нашого інституту. Студенти не тільки спорудили сам будинок школи, але й під керівництвом викладачів оснастили її належною навчально-матеріальною базою, обладнали для дітей спортивний майданчик, упорядкували шкільне подвір'я, збагатили книжковий фонд шкільної біб-

звичайно важливого завдання величезну роль відіграє засноване в 1968 році при факультеті навчально-дослідне поле інституту, фундатором і незмінним керівником якого протягом останніх 20 років і аж до останньої хвилини свого життя був відомий вчений-селекціонер, кандидат сільськогосподарських наук З. Ю. Павлик. Завдяки його старанням на десятигектарній площі колишнього приміського пустиря виріс мальовничий куточок природи, який став державним заповідником садово-паркового мистецтва республіканського значення.

Загалом за тридцять років було здійснено 27 випусків стаціонару і 25 випусків заочного відділу. За цей час на факультеті підготовлено майже 7 тисяч вчителів початкових класів з вищою освітою, які працюють на різних посадах у школах нашої республіки та за її межами. За сумлінну багаторічну працю на ниві народної освіти чотири наші випускники (А. А. Бурдейна, О. П. Лелюк, О. Д. Басараб, К. М. Савицька) отримали високе звання заслуженого вчителя УРСР, майже 200 чоловік стали старшими вчителями і методистами, понад дві тисячі нагороджені значками відмінника народної освіти й грамотами МНО УРСР.

Однак пройденний шлях факультету складається не з одних тільки перемог. В умовах розгулу волюнтаризму, наступу командно-бірократичної олігархії і застою здійснювати розширення навчальної бази було надзвичайно важко. Замість того, щоб шукати вихід із становища, знайшлися невігласи, які почали твердити, ніби факультет підготовки вчителів початкових класів неперспективний, оскільки себе не оправдали, ставши невдалою копією педучилища. За розпорядженням «зверху» їх почали по всій країні спішно закривати. Існування нашого факультету опинилося під загрозою. Та завдяки енергійним діям тодішнього ректора, професора О. А. Устенка він був врятований від розформування.

Фундаментом професійного формування майбутніх педагогів стало органічне поєднання вивчення наук психологічного, педагогічного, філологічного, природничо-математичного й культурно-мистецьких циклів. У зв'язку з цим визріла необхідність відповідно змінити й організаційну структуру факультету. Понад 20 років факультет був однокафедральний. У 1981 році зі складу кафедри педагогіки і методики початкового навчання була виділена секція природничо-математичних дисциплін початкового навчання і на її базі заснована одноіменно кафедра,

тури УРСР доцент М. Ю. Сливоцький.

Курс партії на перебудову роботи школи розгорнув нову сторінку в житті факультету. Плани наборів невпинно росли, а разом з ними й число випускників.

На знімках: вгорі — заняття з першокласниками веде ветеран факультету, доцент кафедри математичних і природничих наук Валентина Павлівна Копчак; Люда Яцвіч, Іра Стадник, Оксана Федів, Олена Стріляна та Інна Хрущанська не тільки добре вчаться, а й ведуть активну громадську роботу; заняття з першим курсом дошкільного відділення веде доцент кафедри педагогіки і методики початкового навчання Люція Іллівна Батюк. Фото В. Боб'яка.

Нині він став одним з найбільших і за своєю величиною зайняв друге місце в інституті (після філологічного факультету). Зросла його популярність серед молоді, що помітно збільшило конкурс абітурієнтів.

М. СТЕЛМАХОВИЧ,

Декан педагогічного факультету, професор.

тання першим хлопцям, яких зустріли на педфаці.

Анатолій Середюк (ПФМ-15):

— Початкову школу ми «закинули». Цього висновку я дійшов, обираючи конкретну спеціалізацію у професії вчителя. Пояснення мого вибору є бажання щось поліпшити у шкіль-

ті, щоб вивчати психологію, зокрема дитини. Бо ж саме з неї починається загальна психологія людини. Цим, до речі, хотів би займатись і в майбутньому.

Щодо школи, то, звичайно, якби не відчував потягу до педагогічної роботи, то в цей вуз ніколи б не пішов.

◆ ЛІТЕРАТУРНА СТУДІЯ «ЗАВ'ЯЗЬ» ПРЕДСТАВЛЯЄ ВІРШІ ІВАНА АНДРУСЯКА

Завжди з довір'ям ставлюся до тих хлопців, які відслужили армію. Гадаю, що цей «університет» дуже помітно «переробив» студента й молодого поета Івана Андрусяка. Ще зо два-три роки тому Іван видавався мені трошки пишаним гуцуликом із села Вербізця Косівського району. Це було помітно, коли він стояв поруч з Василем Морозом, який за плечима вже мав те, що треба було ще здолати Андрусякові. Вони обидва пи-

сали вірші; Василь Мороз — краще, Іван — гірше. Та ось Іван Андрусяк після служби в Армії повернувся в рідні стіни інституту імені Василя Стефаника, знову прийшов на студію, приніс поезії, почав їх читати. І я втішився, що не помилюся в цьому юнакові. Ми побачили, як хлопець змінився на краще. І повірили, що з нього «щось буде», якщо працюватиме вперто й наполегливо. Зрозуміло, що не все гладко

в його рядках, але не в цьому суть. Тішитесь серце, коли справжні поетичні рядки б'ють новизною по його струнах. Ця добірка, з якою Іван Андрусяк, студент III курсу філологічного факультету, йде до читача, з надією говорить про молодого поета. Хай стелиться йому довга й нелегка дорога!

Степан ПУШИК.
Член Спілки письменників СРСР, керівник літстудії «Зав'язь».

оппадає додолу
то все — ти
каліно.

ТОПОЛЬКА

Дівчинко з виразними очима,
пополієш світлом,
наче вітром.
Тіша в твоїм серці
не гірчила,
не навчила ще тебе
не вірити.
І тремтиш ти свічкою
серед поля, ніби
серед плину.
І сміється перекотилом
білокрилий легіт тополіний.

підє у практичність
і скаже: лишіть.

Пішла у практичність.
Не слухай. Не кайся.
Не думай про вітер,
бо зловиш туман.
А вірші — це казка.
А вірші — це калька
стократ пережитих,
прожитих оман.
А вірші — то мрія.
А мрія — лиш вітер.
І ловленням вітру
здається життя.
А вітер ловити —
це значить горіти.
Це значить — згоріти.
Це — доля. Затям.

ЗУСТРІЧ
З МОЛОДИМИ
ТАЛАНТАМИ

У рамках Міжнародної художньої виставки «Імпреза-89» у нашому місті відбулося кілька зустрічей з групою молодих українських поетів, що пишуть у стилі авангарду. Студенти педінституту також мали змогу зустрітися з членами поетичних груп «БуБаБу» та «Пропала грамота». Першу з них представляли молодий львівський поет Віктор Неборак; ровенчанин Олександр Ірванець та наш земляк Юрій Андрухович. Студентство щирими оплесками вітало їх сямобутню творчість, а також вірші учасників групи «Пропала грамота», а саме Семена Либоня та Юрія Позаяка. Примемне враження справив молодий поет з Дніпропетровська Володимир Цибулько. Учасниками цієї зустрічі були також члени новоствореної івано-франківської групи «Приспів» («Прикарпатські співці») — Володимир Кіндратишин та Станіслав Щербатих, які стали лауреатами першого фестивалю української естрадної пісні «Червона рута». До речі, в багатьох трудових колективах міста, зокрема, і в колективі інституту нафти і газу пройшли зустрічі з нашими місцевими учасниками фестивалю «Червона рута». Хотілося б, щоб така зустріч відбулася і в стінах нашого вузу.

І. СУЛЯТИЦЬКИЙ,
Викладач психології.

«...А вірші—це калька стократ пережитих, прожитих оман»

Для думок не вистачає слів.
Думка глибша за слова і звуки.
Та Христос тому ішов на муки,
Що словами Думку оповів.
Україно, та невже Тобі від Христа великодня чекати і святої мови віщій біль у глибинах серця тамувати?!

ВІДКРИТА ВЕЧЕРЯ

Не пийте це вино — це кров моєї крові,
а тіло цих хлібін — як манна із небес.
Перехрестіть хрести, вклонившись не Христові,
а тому, хто з хреста нехрещеним воскрес.
Дванадцять моїх дум, мої смутні надії,
із вами йшов на бій, із вами йшов на глум,
та тільки знаю я — покіль когут запіє три рази, кожен з вас зречеться моїх дум.

Невже мої думки — безплідна смоківниця,
котра не родить дух, а спричиняє смог,
і ні один пілат післати не згодиться не на голгофу їх, так хоч би на острог

Із вас, дванадцяти, до правди не готових,
тому нема їуд, що нічого продасть.
Хоч тіло цих хлібін — не божа благодать,
та пийте це вино — це кров моєї крові.

Капас темінь сумнівом:
де ми? Господь чи демон?
Зло чи зело? Перший — до другого.
Вперше — до друга.
Перша чи друга куля в чоло.
Це вже у генах — києм в рамена.
Тільки знамена — жовта блакить.
Хвіща — як фантом,
Куля — гарантом.
Хвиля — і натовп в тишу біжить...

ЕТЮД ПРОЩАННЯ

Налякай захололу душу,
щоб боліла вона не дуже.
Сонце — глянь! — тобі спалить ружу.
Очі мружиш? ...чи душу мружиш?

Ікону з душі, як з олова,
ліпити не поспішим,
коли паморочить голову горіховий запах душі.
Бо серце душі не втіхою (пізнаємо ми до дна.
Бо суть — не листок горіховий,
а мозок його зерна.

Чому так старечо лягає на плечі ніясь недоречна і згорблена тінь?
І звідки цей вечір, що серцю перечить, заводить приречено тінь на плетінь?
І звідки ця тиша, що холодом дише?
І голос, — скотившись із якої гори? — писклявий, як миша, мене не залишить з чуттям невсевишнім народження гри?

ВКРАЇНОЧКА

Ніби чорні круки, в рукавицях руки.
На снігу хрусткому кроки хрускотять.
Я почну з аз-буки.
Та охрипли звуки із чийого серця круками летять.

Не мовчи. Не треба.
В крапельниці неба крапельника тиші зморщилась, тремтить.
Виженемо крука.
На прощання — руку.
На снігу хрусткому тиша хрускотить.

коли жовкне перше листя але ще немає осені коли пізнім вечором досягають ранні яблука і при заході сонця лалахкотять споклиливими очима питається мене яблуня чому я такий сумний а калина мене питається чому я надто веселий а то все очі недвозначно невідзначеного кольору щось середнє між відтінком прихованої печалі і цвітом абсолютної цноти то все — погляд що шукає моїх очей а знайшовши

колись твоє ім'я перебриніло на моїх устах і встигло застигнути брунькою в серці.
а нині: господи! весна це чи не весна — крижини світла вануть в моїх очах брунавіють уста призабутим іменем.

Тремтливий погляд краплин світлюють перед ліхтарями.
Пожовклих стін холодний камінь.
Пожовклих сивий часоплин.

І тиша бродить під дощем у центрі гамірного міста.
Середньовічний, первовісний народжує незвичний щем.

І озивається мені в цім дощу і ліхтарів люстерці не шум машин на Бельведерській — бриніння брочки по бруківці.

Усе — туман, туман і лихомань.
Мене залихоманили тумани.
Полатана лататтям чорна твань мене до себе манить, манить, манить.

І ні тобі бодай би грому грам,
бодай би грами ґрунту під ногами.
І ворон, непроворний чорний фронт, над головою літає кругами.

Крізь душу тиша переходить вбхід,
і тихо так, аж тиша душу губить.
Туман туману затуманив світ.
Чому туманно так? ...Вона тебе не любить.

Не слухай — це тиша, яка не затихне.
Не слухай — усе це лиш справді слова.
Питається вітер натомлено: ти — хто?
І час пропливає, і вічність сплива.

І вітер спливає, бо ловленням вітру є спроба порушити тишу душі.
Бо все те, чому неможливо не вірити, бо й та, у котру неможливо не вірити,

НІМЕ КІНО

Буйнопєрі слова розлетілись давно — не слова, а лише словенята.
Та в твоєму вікні, як в німому кіно, крик душі я силкуюсь піймати.

Та в душі на устах скам'яніння печать.
До зневіри дорога проторена.
Тільки тіні, в яких ані сміх, ні печаль, мерехтять, як невідомі актори.

Тільки тіні, в яких незворушні думки і турботи яких незворушені, як малі дітлахи, як смішні дітваки, приросли до бездушності душами.

Ця страшна дивина із екрана вікна мені в серці душі — чи то стук, чи ні...
Бо всі ролі для мене ти грала одна.
В цьому світі — кіно неозвученім.

У ЗМАГАННЯХ
З ДЗЮДО

Завершується XVII Спартакіада педагогічних вузів України, залишилося провести змагання з настільного тенісу і боротьби самбо (юнаки) і тоді визначаться переможці та призери в командному заліку. А на сьогоднішній день у трійку призерів входять команди Київського, Херсонського, Ровенського і нашого педагогічних вузів.

Нещодавно в Кам'янець-Подільському відбулися змагання з жіночого дзюдо. Вперше в історії нашого інституту виступили в цих змаганнях на особисту першість і наші студентки. Вони продемонстрували високу спортивну майстерність. Найбільшого успіху досягла Людмила Медведко (філологічний факультет) у ваговій категорії 66 кг, зайнявши п'яте місце і сьоме місце в абсолютній категорії. Десятьку сильніших замкнули наші вихованки Ольга Яремчук (філфак) — 9 місце та Олександра Горінецька (фізмат) — 10 місце (обидві виступали у ваговій категорії 56 кг). Інститутові вони принесли 132 залікових очки. Готували спортсменок до змагань тренери І. Матійчук та Л. Саварин.

П. НЕСТЕРУК,
Старший викладач кафедри фізвиховання.